

Česká školní inspekce

Moravskoslezský inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola, Ostrava-Poruba, L. Štúra 1085

L. Štúra 8/1085, 708 00 Ostrava-Poruba

Identifikátor školy: 600 144 933

Termín konání inspekce: 22. – 25. únor 2005

Čj.:	n4-1121/05-11128
Signatura:	on6cy160

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Druh školy	základní škola (ZŠ) – kapacita 600 žáků
Školská zařízení	školní družina – kapacita 170 žáků školní jídelna
Zřizovatel	Statutární město Ostrava, Městský obvod Poruba, Klimkovická 28/55, 708 56 Ostrava-Poruba
Právní forma	příspěvková organizace právní subjekt od 1. 1. 1995
Rada školy	zřízena v roce 1996
Organizace školy	1. – 5. ročník 11 tříd 6. – 9. ročník 10 tříd ve 4. ročníku jedna speciální třída 3 oddělení školní družiny
Počet žáků ve škol. roce 2004/2005	449
Vzdělávací program ZŠ	1. – 5. ročník <i>Obecná škola</i> 6. – 9. ročník <i>Základní škola</i>

PŘEDMĚT INSPEKCE

Personální a materiálně-technické podmínky, průběh a výsledky vzdělávání v přírodovědných předmětech a tělesné výchově na 1. a 2. stupni.

PERSONÁLNÍ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Pedagogický kolektiv tvoří 29 učitelů, asistentka pedagoga a 3 vychovatelky školní družiny. Až na tři učitelky, z nichž jedna dálkově studuje a další dvě mají pedagogické vzdělání pro jiný druh školy, mají všichni požadovanou odbornou kvalifikaci. Z celkového počtu hodin je tak 88,9% vyučováno kvalifikovaně. Skladba úvazků potvrzuje i optimální využití aprobační skladby učitelů.

Ředitel vytvořil plně funkční organizační strukturu. Organizační řád spolu s řádem školy tvoří ucelený systém vnitřních řídicích norem. Činnost jednotlivých úseků je zajištěna delegováním kompetencí, jednou z nich je i přenos aktuálních zpráv. Plnou informovanost pedagogických pracovníků zprostředkovávají pravidelné pracovní porady a krátkodobé plány práce. V náplni práce metodických orgánů převažují úkoly organizačního charakteru a evidence požadavků na materiální podporu výuky. Pozitivem je příprava a následná analýza hodnotících nástrojů.

Při vedení pedagogických pracovníků ředitel uplatňuje týmovou spolupráci. Stanovením prioritních úkolů a plánem jejich realizace pro ni vytvořil potřebné podmínky. Zvolený styl posiluje pocit spoluzodpovědnosti pedagogického kolektivu za práci školy. Vedení začínajících učitelů je zajištěno po stránce metodické i odborné. Z hospitačních záznamů, jejichž četnost je odpovídající, je patrná zpětná vazba na cíle, obsah a metody vzdělávání. Průběžně prováděná kontrolní činnost, s jejímiž výsledky jsou učitelé průběžně seznamováni, je vnímána jako pozitivní podnět ke zkvalitnění práce. Vysoké procento kvalifikovanosti

výuky, vhodná aprobační i věková skladba potvrzují účelné plánování v oblasti lidských zdrojů. Ředitel podporuje zájem a pozitivně hodnotí zapojování učitelů do dalšího vzdělávání.

Personální podmínky jsou hodnoceny jako velmi dobré, s plně funkční oblastí organizace činnosti a provozu školy a plně funkčním systémem vedení a hodnocení zaměstnanců.

MATERIÁLNĚ-TECHNICKÉ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Škola má dostatek kmenových tříd, sedm odborných pracoven, dílny, knihovnu a odpovídající sociální vybavenost. V kmenových třídách je převážně nový nebo renovovaný žákovský nábytek, ve výzdobě byly uplatněny žákovské výtvarné práce. V širším měřítku tvořily spolu s dalšími výrobky estetickou výzdobu školy. Odborná pracovna fyziky neplní svou funkci z důvodů scházejícího technického zázemí, jsou zde i nevhodné žákovské židle. Prostorové uspořádání žákovských pracovišť znesnadňuje vyučujícímu nejen přehled o práci žáků, ale i pohyb po pracovně informatiky. Zcela výškově neodpovídající židle zapříčiňují nepřirozené sedací návyky. Odborná pracovna přírodopisu má rovněž starší, ale vyhovující zařízení. Informační texty, názorné pomůcky a obrazy k učivu vhodně dotvářeny pracovní prostředí.

Prostorná školní tělocvična má i příslušné zázemí a je dobře vybavená sportovním nářadím a náčiním. Vzhledem k počtu tříd jsou zde v některých hodinách vyučovány současně dvě skupiny žáků. Mimo zimní období využívá škola na základě dohody nedaleký prostorný a velmi dobře vybavený sportovní areál.

Učebnice a učební texty jsou pro žáky zajištěny. Vybavenost učebními pomůckami je v jednotlivých předmětech rozdílná a potvrzuje plánovitě prováděnou obnovu. Na rozdíl od zeměpisu a přírodopisu je nedostatek moderních pomůcek pro fyziku, chemii a matematiku. Využitelnost starších materiálů, kterými jsou převážně vybaveny i kabinety 1. stupně, je omezená a příprava učitelů na vyučování je pak náročnější. Část didaktické techniky je rovněž zastaralá, nefunkční nebo nevyužitelná. Schází zpětné projektory. Počítače, a s nimi i základní programové vybavení pro hlavní předměty, získala škola v rámci projektu *Internet do škol*. Dostupnost pomůcek, informačních zdrojů a studijních materiálů je všem vyučujícím i žákům zajištěna. Žáci se speciálními potřebami mají k dispozici doporučené učebnice i učební pomůcky.

Škola poskytuje složkám tělovýchovné jednoty tělocvičnu a občanské veřejnosti prostory školní jídelny. Elokované pracoviště zde má Základní umělecká škola H. Salichové z Polanky nad Odrou. Jednou týdně funguje *Školička* určená budoucím žákům 1. tříd. Učitelky pro ně připravují tematicky zaměřené činnosti.

Plánování v oblasti materiálně-technických podmínek vychází z podnětů a požadavků metodických orgánů. Modernizace vybavení, pomůcek i didaktické techniky probíhá průběžně, avšak vzhledem k finančním možnostem, ne v rozsahu skutečných potřeb. Zjištěný stav potvrzuje funkčnost plánování.

Materiálně-technické podmínky jsou hodnoceny jako průměrné.

PRŮBĚH A VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ

Vzdělávací programy

Škola se řídí v 1. – 5. ročníku platnými učebními dokumenty realizovaného vzdělávacího programu *Obecná škola* čj. 12035/97-20, v 6. – 9. ročníku *Základní škola* čj. 16847/96-2, včetně pozdějších úprav a doplňků. Pro diagnostikované žáky jsou zpracovány individuální vzdělávací plány.

Učební dokumenty jsou uplatňovány v plném rozsahu. Učební plán je dodržen a je v souladu s rozvrhem hodin i reálnou výukou. Pedagogické záměry se promítají do priorit, které jsou zřetelné v nabídce volitelných předmětů. Platné učební osnovy byly do termínu a v průběhu inspekce dodržovány. Vedená dokumentace průkazně zachycuje průběh a výsledky vzdělávání. Podléhá plánované a průběžně prováděné kontrole. Na její výsledky ředitel bezprostředně reaguje opatřením vedoucím k nápravě zjištěných nedostatků.

V rámci 4. ročníku je zřízena třída pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, kde podle potřeby působí asistentka pedagoga. Dalším žákům z romských rodin a žákům z méně podnětného prostředí se věnuje individuálně. Integrovaným žákům zajišťuje škola reedukační péči.

Školní řád je komplexní, dosud není plně aktualizován. Klasifikační řád je zpracován.

Osobní kontakty učitelů s rodiči, aktivity výchovné poradkyně a návštěvy asistentky pedagoga v rodinách, vytváří oboustranně funkční informační systém.

Metodik prevence a výchovná poradkyně koordinují aktivity působící ve směru prevence sociálně-patologických jevů. Negativní jevy sledují a ve spolupráci s třídními učiteli, vedením školy a rodiči bezprostředně řeší. Výchovná opatření jsou přijímána a posuzována podle klasifikačního řádu. V průběhu vyučovacího procesu a mimovyučovacích aktivit se škola nesetkává s hrubou nekázní či asociálními projevy žáků.

K úspěšné realizaci výchovně-vzdělávacího programu přispívá pozitivní klima tříd i učitelského kolektivu.

Matematika a přírodovědné předměty ve 4. – 9. ročníku

Kromě matematiky probíhaly hospitace v přírodovědě, vlastivědě, přírodopise, zeměpise a fyzice.

Výuka probíhala v souladu s obecnými cíli a zásadami základního vzdělávání. Učivo odpovídalo osnovám a navazovalo na předchozí témata. Stanovené cíle byly konkrétní a zohledňovaly možnosti žáků daného ročníku i třídy.

Běžné uspořádání učeben vyhovovalo zvoleným vyučovacím činnostem. V kmenových třídách 1. stupně měli vždy žáci k dispozici pestré materiály k aktuálnímu učivu, pracovní prostředí tříd vyšších ročníků bylo méně podnětné. Ve sledovaných hodinách učitelé vhodně zařazovali práci s učebnicemi a sbírkami úloh, využívali názorné pomůcky, méně často didaktickou techniku. Na 1. stupni měli učitelé připraveny i pracovními listy a drobné pomůcky zhotovené svépomocí.

Způsob řízení výuky a vhodné členění hodin přispívaly k dosažení stanovených cílů. Nové vědomosti a dovednosti získávali žáci prostřednictvím aktivních činností. Měli možnost vlastního projevu, volby způsobu řešení úlohy a práce s různými informačními zdroji. Přiměřeně byli zapojováni při nácviu základních metod práce a postupů řešení úloh. Učitelé jim zajistili názorné poznání jevů a následně uplatnění vlastních zkušeností a poznatků. Častá byla samostatná práce, práce s učebnicí, střídala se ústní a písemná cvičení.

Frontální výuka a samostatná práce, kterou vyučující průběžně kontrolovali, byla zastoupená ve všech hodinách. Účelně doplňována byla skupinovou, individuální a ve 4. a 5. ročníku projektovou výukou. Zadávané úkoly upevňovaly znalosti žáků nebo ověřovaly jejich úroveň. Učitelé řídili výuku srozumitelnými pokyny, na 1. stupni respektovali specifické potíže žáků s vývojovými poruchami učení. Výuka byla věcná a odborně správná. Předpoklady kvalitativně odlišných skupin žáků nebyly rovnoměrně rozvíjeny. Tendence poskytnout všem stejnou sumu vědomostí a dovedností zapříčinila, že pracovní tempo se spíše přizpůsobovalo slabším jedincům. Žáci nebyli stresováni ani jinak psychicky zatěžováni, ale naplnění cíle

hodiny odvádělo vyučující od vnímání jejich okamžitých potřeb. Relaxační prvky byly zařazovány do vyučovacích hodin na 1. stupni.

Úlohu úvodní motivace často plnilo pouze seznámení žáků s programem vyučovací hodiny. Aktivita a zájem žáků o výuku byly zjevné na 1. stupni a v přírodovědných předmětech a projevovaly se i v úspěšnosti učení. V technických předmětech a v matematice na 2. stupni se většina žáků snažila plnit stanovené úkoly nebo se alespoň na nich v rámci týmové spolupráce podílet. Srovnávání výsledků samostatné práce a na ně navazující možnost sebehodnocení nebyly vždy žákům umožněny.

K pozitivnímu klimatu tříd přispívala respektovaná pravidla vzájemné komunikace a klidné vystupování učitelů. Vyučující jednali se žáky s respektem, snažili se v nich upevňovat sebedůvěru a sebeúctu. Žáci naopak uznávali přirozenou autoritu učitelů. Dílčí nekázeň byla zaznamenána v jedné vyučovací hodině. V míře odpovídající náplni učiva byli žáci vedeni k vyjádření vlastního názoru a k diskusi. Zejména ve vyšších ročnících projevovali v tomto směru malou ochotu ke spolupráci.

Komunikativní dovednosti měly u žáků v hospitovaných hodinách rozdílnou, spíše slabší úroveň. Jejich cílený rozvoj byl sledován jen výjimečně.

Úroveň znalostí si učitelé ověřovali ústním i písemným zkoušením, opakovacími otázkami podporovali tvorbu systému znalostí. Vzájemné hodnocení žáků nevyužíváno nebylo.

Dílčí výkony učitelé průběžně slovně hodnotili a oceňovali pokrok, a to i u žáků s průměrným a slabým prospěchem. Klasifikace byla méně častá, ne vždy zdůvodněná. Závěrečné hodnocení práce třídy směrem k dosažení cíle hodiny, ani k výkonu jednotlivých žáků neprováděno nebylo.

Přírodovědné předměty na 2. stupni jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Tělesná výchova na 1. a 2. stupni

Vyučují byli na všechny hodiny velmi dobře připraveni. Výuka probíhala v souladu s obecnými zásadami vzdělávání v tělesné výchově.

Cíle výuky byly stanoveny vhodně a přiměřeně vzhledem k aktuálnímu stavu tříd a respektovaly individuální vzdělávací potřeby žáků. Vyučující průběžně sledovali jejich naplňování. Učivo vhodně navazovalo na předchozí témata.

Při výuce byla využívána pestrá škála sportovních pomůcek, v jedné z hodin i didaktická technika.

Účelné vnitřní členění hodin umožňovalo efektivní využití vyučovacího času. Byly minimalizovány prostoje a upřednostňovány aktivní činnosti žáků.

Vyučující účelně volili metody a formy práce, které přispívaly k bezpečnosti při výuce a zároveň umožňovaly individuální přístup k žákům. Členění hodin a přiměřené tempo odpovídalo možnostem jednotlivých věkových kategorií a zároveň dávalo dostatek prostoru pro relaxaci. Výuka byla vedena odborně i věcně právně.

Žáci projevovali aktivitu a zájem o výuku, na čemž se podílelo i průběžné pozitivní hodnocení ze strany vyučujících. Oceňován byl nejen samotný výkon, ale i snaha, zájem a pokrok.

Příznivé klima bylo podpořeno jasně stanovenými a akceptovanými pravidly vzájemné komunikace mezi vyučujícími a žáky a mezi žáky navzájem. Žáci byli vedeni k vzájemnému respektování a ohleduplnosti.

Převažující slovní hodnocení respektovalo individuální dispozice žáků. Vzájemné hodnocení, sebehodnocení a klasifikace nebyly využity.

Průběh a výsledky vzdělávání v tělesné výchově na 1. i 2. stupni jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

Škola má vytvořený systém ověřování výsledků vzdělávání. Jeho součástí jsou standardizované testy SCIO a vlastní hodnoticí nástroje jako srovnávací čtvrtletní písemné práce z matematiky i dalších předmětů, testy, projektové dny a výkonnostní tabulky připravované předmětovými komisemi. Všechny výstupy procházejí analýzou, na jejímž základě jsou přijímána opatření k nápravě zjištěných nedostatků. Výsledky směřují k řediteli. Sledovány jsou rovněž výsledky žáků ve znalostních soutěžích. Významných úspěchů ve vyšších kolech soutěží žáci školy v minulém školním roce nedosáhli. Podrobný výčet výsledků je uveden ve výroční zprávě školy za školní rok 2003/2004.

Celkové hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání

Průběh a výsledky vzdělávání jsou celkově hodnoceny jako velmi dobré s běžnou úrovní v dílčí oblasti hodnocení žáků.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

- Škola od třetího ročníku zřizuje sportovní třídy se zaměřením na kopanou. Na základě skutečnosti, že má jen jednu tělocvičnu, není realizován učební plán pro třídy s rozšířenou výukou tělesné výchovy. To je nahrazeno nabídkou nepovinných a volitelných předmětů a zájmových kroužků v odpoledních hodinách.
- Škola úzce spolupracuje s TJ VOKD Poruba (hlavně v oblasti sportovních tříd). Aktivní je práce Školního sportovního klubu, který se podílí na organizaci soutěží školního i městského významu.
- Škola organizuje výuku sedmi různých volitelných předmětů ve 13 skupinách.
- Ve třídách 3. – 5. ročníku je zaveden nepovinný předmět sportovní výchova-kopaná.
- Škola zajišťuje činnost 16 zájmových kroužků zaměřených na sport, výtvarné činnosti a nápravu poruch učení.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Zřizovací listina školy ze dne 29. 10. 2002 vydaná Zastupitelstvem městského obvodu Poruba.
2. Rozhodnutí o změně zařazení do sítě škol, předškolních a školských zařazení čj. 10 570/03-21 ze dne 23. 7. 2003 s účinností od 1. 1. 2003.
3. *Vnitřní organizační řád ze dne 1. září 2004.*
4. Učební plán realizovaných vzdělávacích programů platný pro školní rok 2004/2005.
5. Rozvrh hodin tříd a učitelů pro škol. rok 2004/2005 platný k datu inspekce.
6. Třídní knihy pro 1. a 2. stupeň ZŠ školní rok 2004/2005 – třídy III. B, IV. A, B, C, V. A, B, C, VI. A, B, VII. A, B, VIII. A, B, C, IX. A, B, k datu inspekce.
7. Třídní výkazy pro 1 a 2. stupeň ZŠ a katalogové listy, k datu inspekce inspekce.
8. *Program školy na školní rok 2004/2005* – soubor dokumentů vztahující se k organizaci a zabezpečení provozu, řízení a správě školy, včetně časového sledu úkolů a kompetencí zástupců nižších stupňů řízení.

9. *Kontrolní řád* (součást dokumentu *Program školy*) – plán kontrolní a hospitační činnosti ŘŠ a ZŘŠ včetně dokladů o realizaci.
10. Hospitační záznamy, výstupy z provedených kontrol ve škol. roce 2004/2005 k datu inspekce.
11. *Řád školy na školní rok 2004-2005* schválený pedagogickou radou dne 31. srpna 2004 včetně řádů odborných pracoven, tělocvičny a dalších příloh.
12. *Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků* na škol. rok 2004/2005.
13. Podklady zabezpečení výchovného poradenství a preventivní péče – plány práce.
14. Podklady činnosti metodických orgánů ve škol. roce 2004/2005 – plány práce, zápisy z pracovních schůzek.
15. Zápisy z jednání pedagogické rady ke dni inspekce.
16. Protokoly o opravných zkouškách za škol. rok 2003/2004.
17. Výroční zpráva školy za školní rok 2003/2004.

ZÁVĚR

Velmi dobré personální podmínky zajišťují odbornost výuky a potvrzují, že této oblasti věnuje ředitel náležitou pozornost. Výrazná pozitiva jsou i v oblasti organizace provozu školy a způsobu vedení pedagogických pracovníků. Jednoznačně stanovené kompetence poradních orgánů a partnerská atmosféra pozitivně ovlivňují klima školy.

Materiálně-technické podmínky se průběžně zkvalitňují. Dosud ale nedosahují potřebné úrovně. Zásadním nedostatkem je zastaralé a nefunkční vybavení odborných pracoven.

Ke vzdělávání žáků přistupují všichni pedagogové zodpovědně. V průběhu procesu učení aplikují účinné metody a formy práce. Pozitivní úlohu sehrává využívání názoru, didaktické techniky a vstřícnost učitelů. Speciální třída, pomocník pedagoga a reedukační péče dokladují funkční podpůrný systém pro žáky se speciálními potřebami a žáky z méně podnětného prostředí.

Pozitivním zjištěním je systematické ověřování výsledků učení a funkční zpětná vazba.

Od poslední inspekce v r. 2000 škola úspěšně pokračuje v realizaci koncepčního záměru a udržuje si velmi dobrou kvalitu vzdělávání. Ke zlepšení personální skladby pedagogického kolektivu došlo přirozenou obměnou. Zjištěné nedostatky v materiálně-technickém vybavení školy ve velké míře přetrvávají.

Hodnotící stupnice:

vynikající	velmi dobrý	dobrá (průměrný)	vyhovující	nevyhovující
------------	-------------	------------------	------------	--------------

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Inspekční tým	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Věra Dufková
Člen týmu	Mgr. Jiří Crhonek
Člen týmu	Mgr. Irena Frýdlová
Člen týmu	Mgr. Václav Leikep

V Novém Jičíně dne 21. března 2005

Razítko

Dle § 174 odst. 13 zákona č. 561/2004, o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školského zákona), může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím převzetí na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Štefánikova 9, 741 01 Nový Jičín. Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem ČŠI k jejich obsahu zasílá ČŠI zřizovateli a školské radě, inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná.

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 30. 3. 2005

Razítko

Ředitel školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Mgr. Aleš Matoušek, ředitel školy

.....

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel	2005-04-14	n4-1130/05-11128
Školská rada	–	–

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány.